

Hollandiai szakmai gyakorlat

2012

Négy felejthetetlen és élményekben gazdag hetet tölthettem el Hollandiában, amely nem csak szakmai tapasztalatok szerzésére, hanem az angol nyelv fejlesztésére is kiváló volt. Rengeteg új dolgot láthattam a szakmában, hogy a holland emberek, hogyan, milyen körülmények között élik mindennapjaikat, miben más a felfogásuk a magyar emberekéhez képest. Az eltöltött 4 hét során a hollandok fontosnak tartották azt is, hogy megismerjük az országot, az ottani oktatási rendszert, ezért minden hétvégére szerveztek nekünk valamilyen kulturális programot.

2012 október 27-én indultunk a Liszt Ferenc repülőtér 2/A termináljáról. Nagy volt az izgalom, én még abban a pillanatban sem fogtam fel igazán, hogy 1 hónapig nem látom a családomat, a barátaimat, hogy egy teljesen más „világba” fogok csöppenni. Amint becsekkoltunk és ott kellett hagyni a családot és ismerősöket, akkor döbbsenem rá, hogy ez most tényleg megtörténik, innen már nincs visszaút, elkezdődött a nagy kaland. A repülőút izgalmas volt, de egyben félelmes is számomra, mivel még soha nem repültem ezelőtt. A szívem a torkomban volt, amikor a kifutópályán a repülőgép elkezdett gyorsulni, majd amikor felemelkedett szédülni kezdtem, becsuktam a szemem és vártam, hogy a pilóta egyenesbe tegye a gépet. Amint ez megtörtént sokkal jobban éreztem magam és gyönyörködtem az alattunk fekvő tájban. Az út körülbelül 2 óra volt. Az amszterdami Schiphol repülőtérre érkeztünk, ahonnan vonattal mentünk tovább a szállásig. Mivel a síneket felújították (legalábbis én ezt hallottam), ezért nem tudtunk átszállás nélkül eljutni Grouba. Vonatról vonatra, majd buszra szálltunk, végül szerencsésen megérkeztünk a szállásra este 9 óra felé. A szállás egy barátságos 3 szintes házban volt, ami úgy volt berendezve, mintha apartmanokban lalnánk, mert minden szobához járt külön mosdó és szinte az összeshez konyha is.

Az első hetünk Hollandia megismerésével telt. Ellátogattunk a leeuwardeni és a drachteni ROC Frise Poort iskolába, ahol nagyon kedvesen fogadtak minket. Megtudhattuk, miben más a holland oktatási rendszer a magyarhoz képest. Körbejárhattuk a tantermeket, és különböző foglalkozásokon vehettünk részt. Elvittek minket a Talent Centerhez is, ahol fogyatékkal élő embereket gondoznak. Mivel a csoport nagy része még sosem került ilyen szituációba, ezért többünknek nagyon megrázó volt látni, hogy vannak emberek, akik így

élnék. A következő helyszín a leeuwardeni MCL (Medical Center Leeuwarden) volt, ami a város legnagyobb és egyben legmodernebb kórháza. Első ránézésre nem kórház jutott volna eszembe róla, de belépve ez megváltozott. A kórház alsó szintjén különböző üzletek találhatók: virágbolt, gyógyszertár, étterem, fodrászat, ajándékbolt, gyógyászati segédeszközök boltja, ruhabolt. A kórház igazgatójától megtudhattuk, hogy 100 évvel ezelőtt 3 különálló kórház volt a városban, és a '70-es évektől, egészen 2004-ig építették az új, modern épületet. A prezentáció után megnézhettük a gyermekosztályt, ami mindenkinek nagyon tetszett, a gyerekek számára tökéletesen van berendezve, rengeteg játék és modern gépek állnak rendelkezésükre. A fogászat hasonló volt felszereltségben az itthoni gyakorlati helyemhez, annyi különbséggel, hogy a lenyomatokhoz keverőgépet használtak és a szék úgy van kialakítva, hogy a kerekesebb betegek is könnyedén használhassák. A kórház után egy kedves idős bácsi tartott idegenvezetést nekünk Leeuwardenben. Megmutatta a város nevezetességeit, a legrégebbi épületeket, láthattuk Rembrandt feleségének a szülőházát és a Rembrandt Múzeumot is. A fogászati asszisztensek egy fogtechnikai laboratóriumot is megnézhettek Leeuwardenben a kíséretánárral együtt, mert pénteken a csoport többi tagjának más feladata volt. A labor nagyon érdekes volt, mivel még soha nem láttam ezelőtt egyet sem.

Az idegenvezetőnk nagyon barátságos volt, minden kérdésre szívesen válaszolt, bármilyen, számára egyértelmű kérdést is tettünk fel. Ami mindenkinek leginkább tetszett az a CAD-CAM technika volt, amiről csak tanultunk, de élőben még soha nem láthattuk. A technika lényege az volt, hogy egy számítógép csinálja meg a pótlás készítésének minden lépését.

Az első kulturális program Amelandon volt, ami egy kis sziget. Néhány holland tanár vállalta, hogy elvisz minket autóval a kompig, így nem kellett buszoznunk, aminek nagyon örültünk. Az idő sajnos elég borongós volt és hideg szél fújt, de, amikor megérkeztünk a

szigetre ez sem vette el a kedvünket. A program a következő volt: bicikliket béreltünk és azok segítségével mentünk le a tengerparthoz, majd visszafelé a Nes nevű kis településen jöttünk keresztül. A biciklizés okozott némi nehézséget az elején jó pár csoporttársamnak, valamint nekem is, hiszen legalább 5 éve nem ültem már kerékpáron. Pár perc után azonban belejöttünk és csak úgy suhantunk a kis utcákon. Út közben láthattunk fríz lovakat is, amiket volt szerencsénk megsimogatni. Amint leértünk a tengerpartra, mindenkinek tátva maradt a szája. Gyönyörű volt! Természetesen mindenki előkapta a fényképezőgépét és elkezdett fényképezni, hogy legyen mit elküldeni majd az otthoniaknak. Visszafelé megálltunk Nes-ben is, ahol volt egy kis időnk körülnézni, végül egy izgalommal teli, fárasztó nap után elindultunk vissza a komphoz, majd a szállásra.

Elkezdődött az első gyakorlati hét! Már mindenki nagyon várta, hogy végre kipróbálhassa magát a maga szakmájában. Én Dórral Sneekbe indultam, mivel egy helyre kerültünk. A rendelő nagyon modern és szép volt, a váróban fekete bőrkárpátok és fotelek szolgálták a betegek kényelmét, a várót a rengeteg színes kép tette barátságosabbá. Az öltözőnk egyben a raktár is volt, nagyon tetszett, hogy az önéletrajzunkat kirakták a Dórral közös szekrényünkre. A fogászat maga egy nagyobb magánrendelőnek felelt meg, 5 fogorvossal, 4 dentálhigiénikussal és több asszisztenssel. A munkaidő reggel 8-tól délután 5-ig tartott, ezért nap végére mindig nagyon elfáradtunk. A 3 hét során szinte az összes orvossal megismerkedhettem és dolgozhattam, valamint 2 dentálhigiénikussal is. Első nap kicsit félve léptem be a kezelőhelyiségbe, de az asszisztens és a fogorvos, aki mellé beosztottak, nagyon kedves volt velem. Az első hét leginkább megfigyeléssel telt, elmagyarázták mi, hogyan működik. Természetesen az egyszerűbb műveleteket én is csinálhattam, mint az elszívás exhaustorral, vagy a fotopolimerizációs lámpával való megvilágítása a tömőanyagoknak. Az intraorális röntgengép használatát is próbálták elmagyarázni, ami elsőre nem volt teljesen világos, főleg, hogy a számítógépen minden hollandul volt. Már az első héten megtekinthettem egy implantátum műtétet, ennél persze nem én asszisztáltam, csak csendben figyeltem a kezelés menetét. Nagyon érdekes volt látni, hogy zajlik egy ilyen műtét, és elsőre kicsit félelmetes is. Rengeteg vágó, fúró eszközt készítettek ki a műtéthez, amik közül szinte az összeset én is felismertem, ennek külön örültem. Amit sikerült még az első héten megfigyelnem, hogy a hollandoknál a fogászat legtöbbször családi program, nem úgy, mint Magyarországon, annak ellenére, hogy nálunk sok esetben nem is kéne fizetni a szűrésekért, nem úgy, mint Hollandiában. Jó lenne, ha otthon is bátrabban mennének az emberek fogorvoshoz szűrővizsgálatra, nem csak akkor, amikor már nagyon fáj a foguk. Érdekes volt még számomra az is, hogy náluk minden lenyomatot géppel kevernek ki, az alginátot és a szilikont is. Az alginát keverőgépet én is

kipróbálhattam, azonban nem aratott nálam nagy sikert, szerintem keverőtálban, keverőkanállal sokkal egyszerűbb elkészíteni.

A gyakorlaton eltöltött 4 nap után iskolába mentünk Leeuwardenbe. A csoport 2 részre szakadt, volt, aki holland, míg én a többiekkel angol órára ültem be, ahol játékos feladatokkal ismertük meg egymást a holland diákokkal.

A következő kulturális program Amszterdam volt, amit már mindannyian nagyon izgatottan vártunk. 8:14-kor indult a vonatunk Grouból, majd egy átszállással körül belül 3 óra múlva meg is érkeztünk Amszterdamba a Central Stationre. A kísérotanár megmutatta, hogy merre találjuk a Dam teret, majd megbeszéltük, hogy $\frac{3}{4}$ 6-kor találkozunk is ott. Az első benyomásom Amszterdamról az volt, hogy hatalmas, és itt sosem lehet unalmas az élet. Hasonló volt Budapesthez, csak itt még nagyobb volt a tömeg, mint otthon. A kis téglás házakat hatalmas épületek váltották fel, Grouhoz képest hatalmas változást jelentett

Amszterdam. Első dolgunk az volt, hogy körbenézzünk, milyen boltokat találunk itt és milyen árak vannak. Miután több boltot is megnéztünk és megvettük, amit szerettünk volna, elindultunk, hogy felmérjük, milyen árban vannak a múzeumok. Mivel szinte mindegyikünk másik múzeumba szeretett volna menni, végül nem mentünk be egyikbe sem, másrésről pedig a múzeumok előtt álló kígyózó tömeg is elriasztott minket. Ezután úgy döntöttünk, megnézzük a virágpiacot, ami mindegyikünknek nagyon tetszett és be is vásároltunk az otthoniaknak virághagymákból. A kirándulás persze nem múlhatott el anélkül, hogy a Piroslámpás Negyedet meg ne néztük volna. Sajnos az odavezető utat elsőre nem találtuk meg, hiába kértünk útbaigazítást, valószínűleg valahol rossz helyen fordultunk le. Végül megtaláltuk, amit kerestünk. A látvány, ami elénk tárult nem mondható éppen hétköznapiinak. A negyedben hatalmas tömeg tolongott, mindenki a lányokra volt kíváncsi.

A második héten, a gyakorlati helyen egyre jobban belejöttem a dolgokba, már hagyták, hogy felügyelet nélkül asszisztálhassak az orvosoknak és

dentálhigiénikusoknak. Nagyon élveztem, hogy végre nem figyelik minden lépésemet. Megtanultam, hogy a számítógépes programban, amit használtak, a színek milyen kezelést jelentenek, ezért annak megfelelően készítettem elő az eszközöket és anyagokat. Egyre magabiztosabbá váltam, de ha valamit elrontottam, akkor sem kaptam szidást, csak elmagyarázták, mit kéne legközelebb másképp csinálnom. A kedvencem kezelése a tömés volt, amihez automatikusan tudtam, hogy melyik foghoz mit és miért készítek elő. Amikor dentálhigiénikus mellé kerültem, sajnos nem kerültem betegközelbe, csak ritkán, ha megkérték, hogy segítsék elszívni fogköszedésnél, de ezt is általában egyedül végezte a higiénikus, mivel így szokta meg. Ennek ellenére nagyon hasznos volt, abból a szempontból, hogy megtanultam parodontális státuszt felvenni, amit eddig még soha nem csináltam. Úgy érzem, ennek a későbbiekben is nagy hasznát fogom venni itthon. Emellett én vittem be a gépbe az elkészült intraorális felvételeket, amivel már az első héten is próbálkoztam. Második hétre ebbe is egészen belejöttem, nem ellenőrizték, hogy jól csinálom-e, nagyszerű érzés volt, hogy rám merik bízni a dolgokat.

Az újabb pénteki napon egy sportos program várt ránk a leeuwardeni iskolában. Először az iskolától nem messze található sportpályára mentünk, ahol a hollandok ellen fociztunk, majd visszamentünk az iskolába, ahol további vicces feladatok vártak ránk. Kisebb csapatokra osztottak minket és elkezdődött a játék a különböző termekben. Volt zsákban futás, tojásvivő verseny, szöveget kötöttek az oldalunkra és bele kellett találnunk egy üvegbe

vele, süteményt kellett ennünk bekötött szemmel, amőbáztunk, le kellett rajzolnunk, mi jut eszünkbe Hollandiáról, a végén pedig próbáltak holland szavakat tanítani nekünk.

Szombaton végre megismerhettük a holland Mikulást és a Fekete Pétereket. Mindenki nagyon várta már ezt a szombatot. Reggel szokás szerint korán keltünk, majd Leeuwardenben találkoztunk Katival, az egyik holland tanárral és elindultunk a Mikulás „gyárába”. Belépve a terembe mindenki tágra nyitott szemekkel bámulta mekkora a sürgés-forgás. A Fekete Péterek hangosan énekeltek és táncoltak, úgy hangolódtak a délutánra. Miután a Fekete Péterek elkészültek és a mikulás is találkozott velünk buszra szálltunk, ami elvitt minket a Péterekkel együtt a hajókhoz. Mivel mi nem voltunk kifestve, sajnos nem mehettünk ki a hajó orrába, hanem bentről kellett figyelniük az eseményeket, de így is nagyon élveztük ezt a délutánt. A parton egyre több szülő, nagyszülő és gyermek várta Leeuwardenbe érve, hogy megláthassa a mikulást, sokuknak jelmeze is volt, úgy ugráltak és énekeltek a parton. Amikor megérkeztünk és leszálltunk a hajóról a Fekete Péterek és Sinter Klaas műsort tartott a rengeteg gyereknek, valamint süteményt osztogattak. A szombatársaimmal körülbelül egy óráig figyeltük még az előadást, majd úgy döntöttünk körbenézünk az utcákon is. Sétálva rengeteg autó volt feldíszítve, egy nagyobb utcai zenekarral is találkoztunk, emellett pedig megpillanthattuk Sinter Klaas gyönyörű fehér lovát is.

Elérkezve az utolsó héthez, kezdtük felfogni, hogy lassan hazamegyünk és vége lesz a holland kalandnak. Furcsa volt, hiszen úgy éreztük, még csak most érkeztünk, pedig már 3 hete ott voltunk. A gyakorlati helyemen ez a 4 nap nagyon hamar eltelt. Ismét egyedül, felügyelet nélkül dolgozhattam, nagyon jó érzés volt. Az utolsó nap a hollandok és mi is Dóriról megajándékoztuk egymást. Mi tipikus magyar dolgokat adtunk ajándékba, mint a pálinkás pohár vagy a Szamos marcipán. A csapattól pedig kaptunk egy aranyos fríz tehenes bögrét és holland édességeket. Miután elbúcsúztunk és minden jót kívántunk egymásnak, siettünk vissza a szállásra, mert este vacsorát rendeztünk a holland tanárainknak. A vacsora 6 órakor kezdődött, és a szállás melletti Vitorlás Szállóban tartottuk. A menü tipikus holland ételeket tartalmazott, amihez addigra többé-kevésbé sikerült hozzá szoknunk. A vacsora jó hangulatban telt el, majd a végén megajándékoztuk holland tanárainkat és mi is kaptunk egy kis apróságot.

Nagyon jól éreztem magam a Hollandiában töltött 4 hét alatt, bár voltak nehéz percek is, örülök, hogy jelentkeztem, és nem adtam fel. Rengeteg dolgot tanultam a gyakorlat során, remélem a jövőben egy hasonlóan életvidám, kedves csapatnál tudok majd elhelyezkedni. A nyelvtudásom is sokat fejlődött, mielőtt kimentem Hollandiába, nem nagyon mertem megszólalni mások előtt angolul, akkor sem, ha tudtam, mit kéne válaszolnom. Mindent összegezve köszönöm a lehetőséget, ezt az élményt soha nem fogom elfelejteni!

**Jobbágy Zsuzsanna fogászati asszisztens
tanuló**